

Verslag van de:

LUCHTVAART VERENIGING TWENTHE

Twenthe Air Base visitors 1930 – 1939

1931

Januari

23. D-1710   Rohrbach Ro.VIII   Lufthansa

Juli

25. PH-   KLM

September

10. G-ABHF   Ford Trimotor

December

05. PH-AIB   Pander EF.85   NLS   c/n 40

Kanttekeningen

Op 23 januari vond een incident plaats met de D-1710, een Rohrbach Ro.VIII Roland II. Het is echter niet bekend wat er precies is gebeurd.

Op 25 juli is een KLM toestel dat op weg was naar Duitsland wegens slecht zicht teruggekeerd en maakte uiteindelijk een tussenlanding op Twenthe. De passagiers zijn vervolgens met de trein vanaf Hengelo naar Hamburg vertrokken. De gezagvoerder van dit toestel was overigens W.C. van Veenendaal.

De Ford Trimotor in september maakte een demonstratie tour door Nederland ter promotie van dit type. De tour (van 8 t/m 11 september) bracht dit toestel naar o.a. Waalhaven, Schiphol, Soesterberg, Eelde en Twenthe. Op 10 september was het hier op Twenthe waar het tot twee keer toe in de modder wegzakte... (bron: Nieuwsblad van het Noorden, 11 september 1931).

De PH-AIB heeft op 5 december zijn landingsgestel onder onbekende omstandigheden beschadigd.

1932

Januari

23. D-1710   Rohrbach Ro.VIII   Lufthansa

Februari

27.	D-1327	Rohrbach Ro.VIIIa	Lufthansa	dep.28
-----	--------	-------------------	-----------	--------

April

13.	PH-AIK	Pander P.3	Ten Bos	c/n 41
17.	PH-AFN	Pander EG.1	Van Tijen	

Mei

18.	PH-ADN	Fokker F.VIIa	KLM	c/n 4984
-----	--------	---------------	-----	----------

Augustus

12.	PH-AEG	Fokker F.VIII	KLM	c/n 5044
-----	--------	---------------	-----	----------

November

??.	PH-AIZ	Fokker F.XX	KLM	c/n 5347
	SE-AEB	Fokker F.VIII	Swedish Airline	c/n 5044
	D-AQUQ	Junkers Ju-52	Lufthansa	c/n 5053

Kanttekeningen

Op 23 januari kon vanwege het slechte weer de vlieger van de D-1710, een Rohrbach Ro.VIII Roland II (die exact op dezelfde dag vorig jaar ook al aanwezig was) die de lijn Londen – Berlijn vloog, niet op Schiphol of op Waalhaven landen en week uit naar Luchthaventerrein Twenthe, zoals dat toen nog heette. De passagiers en de rest van de lading (o.a. post) werden in Hengelo op de trein gezet. De volgende dag is het toestel, met drie passagiers uit Enschede, naar Schiphol vertrokken. De gezagvoerder van dit toestel heette Steinbeck.

Omdat één der motoren niet voldoende toeren maakte, landde de D-1327 op 27 februari met zeven passagiers aan boord op Twenthe. De dag daarna is het toestel naar Berlijn doorgevlogen. Aan boord was de Nederlandse vertegenwoordiger van de Lufthansa en die peilde de mogelijkheid om op Twenthe nachtverlichting aan te brengen in verband met de op 2 mei aanstaande te starten met nachtpostvluchten van Scandinavië naar het Verenigd Koninkrijk en andersom.

De identiteit van dit toestel bleek nogal wat voeten in aarde te hebben. In het maandrapport van Luchthaventerrein Twenthe werd melding gemaakt van registratie D-6197. Dit bleek niet correct aangezien het Duitse registratiesysteem op dat moment niet hoger reikte dan D-3463! Dagblad Tubantia spreekt echter over de D-1327 en zette er een foto van het toestel bij waarop met enige moeite "Hohenwiel" te lezen viel welke aan deze registratie verbonden was en naderhand correct bleek te zijn.

Tijdens de landing van de PH-AIK op 13 april op het drassige gedeelte van het terrein (n.b. er waren toen nog geen verharde banenstelsels in die tijd!) heeft de propeller de grond geraakt waardoor het toestel op zijn neus kwam te staan. De vlieger was F.J.J.M. ten Bos.

Op 17 april was het de bedoeling om van Schiphol naar Twenthe te vliegen met de PH-AFN. Onderweg begon de motor onregelmatig te lopen en werd een voorzorgslanding op het vliegterrein bij Deventer (Teuge?) gemaakt. Na een uur steeg het van daar weer op naar Twenthe.

Het KLM toestel op 18 mei dat op weg was naar het Zweedse Malmö maakte vanwege een kleine motorstoring een voorzorgslanding. Later bleek dat er een cilinder vervangen moest worden. De captain was W.C. van Veenendaal, die hier op 25 juli vorig jaar ook al op Twenthe was.

Op 12 augustus ging er iets mis tijdens de landing van de PH-AEG. Bij de landing sloeg het staartstuk van het toestel tegen de rand van het veld en werd beschadigd. De vlieger van dit toestel was (alweer...) W.C. van Veenendaal.

De toestellen op een onbekende datum in november maakten alle drie een voorzorgslanding vanwege de slechte weersomstandigheden. De SE-AEB, nu van Swedish Airline AB Aerotransport, de voormalige PH-AEG (zie constructienummer!) welke op 12 augustus nog een ongelukje op Twenthe had!

1933

Maart

11.	D-1786	Junkers G-31	Lufthansa	c/n 3009
-----	--------	--------------	-----------	----------

April

18.	PH-AED	Fokker F.VIII	KLM	
-----	--------	---------------	-----	--

Mei

26.	PH-AIK	Pander P.3	Ten Bos	c/n 40
-----	--------	------------	---------	--------

Juli

21.	PH-AFL	Fokker F.XII	KLM	c/n 5242
-----	--------	--------------	-----	----------

December

20.	SE-ACZ	Fokker F.XII	Swedish Airline	c/n 5303
23.	D-386	Junkers T-19e		c/n 529 *

Kanttekeningen

Op 11 maart kreeg, onderweg van Londen naar Berlijn, de D-1786 vlak voor Almelo een defect aan één der motoren. Het maakte een noodlanding op Twenthe. Een ander toestel van de Lufthansa kwam kort daarna de 13 passagiers en de post overnemen. De dag daarna vertrok de D-1786 weer, met een nieuwe motor, naar Schiphol.

De PH-AED op 18 april van de dienst Hamburg – Amsterdam maakte een voorzorgslanding wegens een defect aan de motor. De passagiers werden met een ander vliegtuig afgehaald. In de middag kon het eerste toestel ook weer vertrekken; de storing was een gevolg van ijsvorming in de carburateur geweest.

De Pander PH-AIK vloog op 26 mei in de buurt van het station van Almelo tegen een seinmast. Het was vanaf Twenthe opgestegen en ging boven Almelo (te) laag vliegen om zijn moeder en zijn echtgenote te groeten. Het vliegtuig werd als gevolg hiervan geheel vernield, de vlieger kwam er met een hoofdwond en enkele kneuzingen goed van af. De instantie die destijds het BvL (Bewijs van Luchtwaardigheid) in beheer had meldde toen nog niets over minimum vlieghoogten, dus de vlieger kwam hiermee alsnog goed weg...

Op 21 juli maakte de PH-AFL een niet geplande tussenlanding omdat de brandstofmeters (peilglazen!) niet de correcte hoeveelheid aangaven. Het probleem was snel verholpen en na drie kwartier vertrok het toestel weer naar zijn bestemming Malmö in Zweden. Aan boord waren o.a. de heer en mevrouw Plesman.

De SE-ACZ maakte vanwege dichte mist een voorzorgslanding op 20 december.

Op 23 december werd de D-386 vanwege dichte mist naar Twenthe gedirigeerd maar toen het inderdaad bij het vliegveld was gearriveerd, durfde de bemanning een landing toch niet aan. Het toestel

keerde terug naar Hannover.

1934

Maart

17. PH-AED Fokker F.VIII KLM

Augustus

24. PH-AGQ Koolhoven FK.41 NLS c/n 4105

September

22. PH-AJU DC-2 KLM

PH-AJA Fokker F.XXXVI KLM

November

?? PH-AIZ Fokker F.XX KLM c/n 5347

?? SE-AEB Fokker F.VIII Swedish Airline

?? D-AQUQ Junkers Ju-52 Lufthansa c/n 5053

December

19. PH-AIZ Fokker F.XX KLM c/n 5347

G- . . . . Cierva

21. PH-AIZ Fokker F.XX KLM c/n 5347

22. PH-AIZ Fokker F.XX KLM c/n 5347

23. SE-ADR Junkers Ju-52 ABA c/n 4017

D-ATON Junkers Ju-52 Lufthansa c/n 4054

Kanttekeningen

De PH-AED op 17 maart maakte een voorzorgslanding omdat de vlieger olieverlies meende te constateren. Na controle van het geheel was men gerustgesteld en vertrok men na een half uur weer. Het toestel was onderweg van Amsterdam naar Malmö.

Op 24 augustus steeg de PH-AGQ op van Twenthe voor een vlucht naar Eindhoven. In de buurt van Nijkerk kreeg het problemen met de motor: de uitlaatklep van cilinder #3 was gebroken. Het toestel werd op een naburige heidevlakte aan de grond gezet, hierbij ontstond wel enige schade aan het onderstel en de rechter vleugel. Het toestel werd kort daarop gedemonteerd en afgevoerd.

De KLM deed aan promotie door op 22 september een rondvlucht met de dan nieuwe Douglas DC-2 en de Fokker F.XXXVI te maken die hier beide landden.

De toestellen op een onbekende datum in november maakten alle drie een voorzorgslanding vanwege de slechte weersomstandigheden. Overigens is de SE-AEB, nu van Swedish Airline AB Airotransport, de voormalige PH-AEG.

Op 19 december maakte de PH-AIZ een voorzorgslanding wegens slecht weer. De Britse Cierva op deze datum deed dat ook. Dit toestel was op afleveringsvlucht naar het Deutsche Luftsport Verband.

De PH-AIZ maakte op 21 december alweer een voorzorgslanding vanwege het slechte weer. De volgende dag zou alsnog naar Schiphol gevlogen worden maar het toestel keerde terug omdat Schiphol dicht zat. Pas tegen de avond van de 22e kon inderdaad naar Schiphol gevlogen worden maar toen vond er een incident plaats met dit toestel. Helaas is niet bekend wat er precies gebeurde.

De beide "Tante Ju's" op de 23e maakten hier ook al een voorzorgslanding vanwege het slechte weer.

1935

Januari

03.	PH-AFU	Fokker F.XII	KLM	c/n 5285
	PH-AIZ	Fokker F.XX	KLM	c/n 5347
	SE-ADR	Junkers Ju-52	ABA	c/n 4017

Maart

20.	PH-AJC	Focke-Wulf S.24C Kiebitz		c/n 93
28.	597	Fokker C.VI	LVA	

Mei

06.	PH-AKB	Koolhoven FK.43	KLM	c/n 4307
-----	--------	-----------------	-----	----------

Juni

22.	PH-OVG	Avro 616 Avian IVM	J.P.v. Gelderen	c/n R3/CN/421
-----	--------	--------------------	-----------------	---------------

November

11.	PH-AEB	Fokker F.VIIa	KLM	c/n 3
-----	--------	---------------	-----	-------

Kanttekeningen

Vanwege het slechte weer weken alle drie de toestellen op 3 januari uit naar Twenthe.

Op 20 maart steeg de PH-AJC op vanaf Twenthe. Het toestel moest vanwege een motorstoring een noodlanding maken bij Rijssen. De heer Van Graft kwam vanaf Twenthe om de situatie te beoordelen. Het defect bleek niet al te ernstig want vlak daarna werd het toestel door Willem van Graft weer naar Twenthe gevlogen. De vlieger (J. Tempelman) en zijn passagier (H. Schäffer) zijn per auto terug naar Enschede gereden.

De PH-AKB op 6 mei raakte bij de nadering langs de noord-west kant van het terrein enkele obstakels (bomen?). De schade bleef beperkt.

Bij de landing van de PH-OVG op 22 juni werd het toestel door een onverwachte windvlaag op de neus gezet. De schroef werd beschadigd en moest vervangen worden terwijl aan de voorkant van de romp diverse buizen opgestuikt werden. Hier moest door een bekwaam lassers aan te pas komen (dhr. Eltink) waarbij enkele buizen noodzakelijk vervangen werden. De vlieger van dit toestel was de heer J. Ph. Van Gelderen.

Bij de landing van de PH-AEB op 11 november schoot een rem los; de meeste schade die ontstond was aan de grasmatten van het luchthaventerrein...

1936

Februari

17.	D-AGEI	Junkers Ju-52	Lufthansa	c/n 5472
-----	--------	---------------	-----------	----------

	D-ATAK	Junkers Ju-52	Lufthansa	c/n 5169
26.	PH-AKJ	DC-2-115E	KLM	c/n 1356

Maart

03.	D-AGIQ	Junkers Ju-52	Lufthansa	c/n 5272
25.	PH-AJP	Fokker F.XXII	KLM	c/n 5357

Mei

20.	PH-JAO	D.H.80A Puss Moth		c/n 2214
-----	--------	-------------------	--	----------

Juni

02.	D-EPQO	Bücker Bü.131 Jungmann		c/n 29
-----	--------	------------------------	--	--------

Juli

08.	PH-AMN	D.H.80A Puss Moth		c/n 2053
-----	--------	-------------------	--	----------

Oktober

06.	PH-AJI	D.H.60G III Moth		c/n 5040
-----	--------	------------------	--	----------

Kanttekeningen

De beide Ju-52's op 17 februari weken vanwege dichte mist op Schiphol uit naar Twenthe. De Nederlandse passagiers stapten uit en vervolgden hun reis vanaf Hengelo per trein. De toestellen vlogen vervolgens door naar Londen en Berlijn.

Onderweg van Amsterdam naar Berlijn kreeg de DC-2 op 26 februari ter hoogte van de Duitse grens last van ijsafzetting. De gezagvoerder besloot om te keren en landde op Twenthe. De passagiers gingen per trein verder.

De D-AGIQ op 3 maart was ook al een uitwijker vanwege dichte mist op Schiphol. Dit was ook het geval met de PH-AJP op de 25e van deze maand.

F.J.J.M. ten Bos, vlieger van de PH-JAO, startte op 20 mei voor een vlucht naar Vlissingen maar keerde na vijf minuten al weer terug wegens motorstoring. Ruim een uur later is het toestel alsnog vertrokken.

Op 2 juni verongelukte de D-EPQO kort na de start vanaf Twenthe. Hier arriveerden die dag vier Duitse en drie Britse toestellen uit Stockholm. Om 17.40 uur vertrokken de Duitse toestellen weer waarbij de D-EPQO de laatste was die startte. Na de start begon op zo'n 50 meter hoogte het toerental van de motor terug te lopen. De vlieger maakte daarop een steile linker bocht teneinde naar het veld terug te keren. Het vliegtuig verloor door deze manoeuvre echter snel te veel hoogte, raakte een paar bomen en sloeg tegen de grond in het bos van de heer Tattersall. Het vliegtuig werd geheel vernield, doch beide inzittenden bleven wonderwel ongedeerd. Desgevraagd vond de heer Tattersall een schadevergoeding voor de vernielde boompjes niet nodig (daar moet je nu eens mee aankomen...)! Het toestel werd op dat moment bestuurd door leerling-vlieger H. Köning, de instructeur was H. Meyer.

De PH-AMN arriveerde hier op 26 juli voor onderhoud. Het toestel kwam van Teuge en keerde daar ook weer naar terug.

Op 16 augustus maakte een deelnemer aan de Nationale Zweefvliegkamp een noodlanding nabij Volthe nadat het vanaf Twenthe was gestart. Ook op 19 augustus maakte een deelnemer een noodlanding omdat hij het veld net niet haalde; hij kwam in een bosrand terecht.

Op 6 oktober arriveerde de PH-AJI om een reparatie te laten uitvoeren. Op respectievelijk 9 en 12

oktober werden er proefvluchten gemaakt. Het is niet bekend wanneer het toestel terug naar Teuge is gevlogen.

1937

Januari

07.	PH-AKC	Koolhoven FK.43	KLM	
08.	PH-AJB	Pander EF.85	NLS	
	PH-AJK	Koolhoven FK.43	KLM	
	PH-AJL	Koolhoven FK.43	KLM	
	PH-AKB	Koolhoven FK.43	KLM	
	PH-AKC	Koolhoven FK.43	KLM	
	PH-AMN	D.H.80A Puss Moth	Barking	
12.	331	Fokker C.Vd	LVA	
	601	Fokker C.V	LVA	
	614	Fokker C.V	LVA	
	PH-AJB	Pander EF.85	NLS	
16.	PH-AIB	Pander EF.85	NLS	
	PH-AJL	Koolhoven FK.43	KLM	
17.	PH-AKH	DC-2-115E	KLM	
	PH-AKO	DC-2-115E	KLM	
	PH-AIB	Pander EF.85	NLS	
	D-AGIQ	Junkers Ju-52	Lufthansa	
	SE-AFB	Junkers Ju-52	ABA	
18.	550	Fokker C.IV	LVA	
19.	208	Fokker D.XVII	LVA	
	623	Fokker C.V	LVA	
	PH-AJB	Pander EF.85	NLS	
21.	277	Fokker D.XVI	LVA	
	701	Fokker C.X	LVA	
	717	Fokker C.X	LVA	
22.	PH-AKC	Koolhoven FK.43	KLM	
	PH-AKD	Koolhoven FK.43	KLM	
23.	PH-AJI	D.H. Moth	Van Goens	
	PH-AJJ	D.H. Moth	Van Goens	
	PH-AKB	Koolhoven FK.43	KLM	
	PH-AKC	Koolhoven FK.43	KLM	
	PH-AMN	D.H.80A Puss Moth	Barking	
	PH-AJK	Koolhoven FK.43	KLM	

April

09.	D-APYS	Arado Ar.66	Luftwaffe	
-----	--------	-------------	-----------	--

Juni

20.	PH-8	Zögling AZ.1		
-----	------	--------------	--	--

Juli

30.	SP-BMK	RWD-13	LOPP	c/n 215
	SP-BKO	RWD-13		
31.	SP-AYK	RWD-8		c/n 128
	SP-ZHP?	RWD-8		c/n 219

SP-860?
SP-857

Augustus

16.	PH-ALU	DC-3-194B	KLM	c/n 1942
17.	PH-AJB	Fokker F.XXII	KLM	c/n 5360

September

23.	G-ADLE	Beech B.17BR		c/n 50
-----	--------	--------------	--	--------

Oktober

03.	PH-ALE	DC-2-115L	KLM	c/n 1584
	PH-ALO	DC-3-194B	KLM	c/n 1937
	PH-ALU	DC-3-194B	KLM	c/n 1942
	D-AHIH	Junkers Ju-52/3mfe	Lufthansa	c/n 4025
	G-ACHB	D.H. Leopard Moth		c/n 7001
	G-AESV	Heston Phoenix II		c/n 1/5
	SE-BAB	DC-3-214A	ABA	c/n 1972
22.	PH-AJK	Koolhoven FK.43	KLM	c/n 4305
	OO-AGY	Savoia-Marchetti S.7	SABENA	

November

04.	PH-AED	Fokker F.VIII	KLM	c/n 5044
	PH-AKJ	DC-2-115E	KLM	c/n 1356
	PH-AKK	DC-2-115E	KLM	c/n 1357
	PH-AKN	DC-2-115E	KLM	c/n 1360
	PH-AKP	DC-2-115E	KLM	c/n 1362
	PH-AKQ	DC-2-115E	KLM	c/n 1363
	PH-ALE	DC-2-115L	KLM	c/n 1584
	PH-ALH	DC-3-194B	KLM	c/n 1935
	PH-ALD	DC-2-115L	KLM	c/n 1583
	D-ADER	Junkers Ju-52	Lufthansa	c/n 5120
	D-ANAZ	Junkers Ju-52	Lufthansa	c/n 5128
	D-DDEK			
	F-AOJA			
	OK-AIN			
	SE-BAA	DC-3-214A	ABA	c/n 1947
	SE-BAB	DC-3-214A	ABA	c/n 1972
05.	PH-AMN	D.H.80A Puss Moth		c/n 2053

Kanttekeningen

De vlieger van de D-APYS op 9 april was onderweg van Oldenburg naar Düsseldorf maar raakte verdwaald en landde uiteindelijk op vliegveld Twenthe. Hoewel civiel geregistreerd was dit toestel van de Duitse Luftwaffe.

Op 20 juni tegen 18.00 uur landde de PH-8 en kwam, vermoedelijk door een windvlaag, na de uitloop ervan in de sloot bij de Holthuiserweg terecht. Hierbij sloeg het toestel een kwartslag om en raakte daarbij een toekijkend meisje die daarbij een gebroken rechterarm opliep.

Twee Poolse toestellen (SP-BMK en SP-BKO) maakten op 30 juli een tussenlanding op Twenthe toen deze op weg waren naar de Wereldjamboree op Ypenburg. De volgende dag arriveerden nog de SP-AYK en SP-857 en nog een motortoestel plus zwever waarvan de identiteit helaas onbekend was. Alle

zes vertrokken de 31 weer, maar één der motortoestellen kreeg panne en moest noodgedwongen achterblijven.

Op 16 augustus maakte de PH-ALU een tussenlanding vanwege een motorstoring. Na een uur kon de DC-3 van de KLM weer vertrekken richting Berlijn.

Tijdens de nadering van de G-ADLE op 23 september bleek dat het landingsgestel niet uit wilde komen. Na enige rondjes om het veld en het naar beneden gooien van een briefje was het iedereen wel duidelijk wat er aan de hand was. Vervolgens werd een buiklanding gemaakt. De vlieger was de heer F.J.J.M. ten Bos (al eerder bij dit waarnemingen overzicht vermeld).

Alle toestellen op 3 oktober weken uit van Schiphol en Waalhaven vanwege het slechte weer

De PH-AJK op 22 oktober kwam binnen met een motorstoring en is de volgende dag weer vertrokken. Het SABENA toestel op deze dag was op weg van Brussel naar Malmö en verloor boven Duitsland een cilinder van één der drie motoren. De vlieger ervan maakte een noodlanding op het op dat moment dichtstbijzijnde veld en dat bleek Twenthe te zijn. Na reparatie is dit toestel de volgende dag weer vertrokken.

Net als op 3 oktober zaten vrijwel alle vlievelden op 4 november wederom dicht vanwege het slechte weer. Nu leverde dit voor Twenthe maar liefst 17 (!) uitwijkers op. Er worden 16 registraties genoemd, de PH-AKK moest twee keer naar Twenthe uitwijken.

De PH-AMN op 5 november werd naar Twenthe overgevlogen voor een reparatie c.q. onderhoudsbeurt. Het toestel vertrok weer op 20 november.

1938

Februari

03. G-AEJY Fleet 7C-1 c/n 69

Mei

31. PH-AIB Pander EF.85 NLS c/n 40

Juni

01. PH-AIB Pander EF.85 NLS c/n 40

21. PH-29 Grunau Baby II

Juli

18. PH-AKP DC-2-115E KLM c/n 1362

PH-AKT DC-2-115E KLM c/n 1366

19. PH-AJR Fokker F.XXII KLM c/n 5360

Augustus

01. 204 Fokker D.XVII LVA
D-IVOV Arado Ar.65F Luftwaffe c/n 641

05. PH-72 Schneider ESG-29

September

14. D-ABCS Junkers Ju-52 Lufthansa

Kanttekeningen

De vlieger van de G-AEJY op 3 februari kwam terug van Berlijn en vloog, na een tussenlanding op Twenthe, door naar Rotterdam. Onderweg moest hij ergens een noodlanding maken.

De Pander op 1 juni kwam terug uit Eindhoven met een beschadigde vleugel.

De PH-29 vloog op 21 juni tijdens de nadering tegen twee berken waarbij de vleugels en de romp braken. Het moge duidelijk zijn dat dit toestel werd afgeschreven.

Door een aanrijding met een bakfiets (in die tijd gebruikt als bagagewagen) ontstond er bij de PH-AKP op 18 juli schade aan het hoogteroer. Hoewel de schade vrij licht was, kwam de PH-AKT naar Twenthe om een nieuw hoogteroer te brengen en de gestrande passagiers mee terug te nemen.

Op 1 augustus verdwaalde de D-IVOV. Een leerling zou vanaf vliegveld Waggum (bij Braunschweig) een oefenvlucht langs Bonn, Münster en weer terug naar Waggum maken. Onderweg verslechterde het zicht en raakte hij gedesoriënteerd. Na enig dwalen zag hij een vliegveld onder zich (Twenthe dus) en besloot daar te landen om de weg te vragen. Na inspectie door de haastig van Soesterberg opgetrommelde Luitenant Gerben Sonderman mocht hij weer vertrekken. Sonderman arriveerde overigens met de 204, volgens de logboeken een Fokker D.XVII (D-17), maar volgens ons een D.XXI (of D-21 zo u wilt); vandaar dat het laatstgenoemde type in het registratie overzicht is gegeven.

De PH-72 raakte op 5 augustus tijdens de landing een boom waarbij lichte schade ontstond.

Het Lufthansa toestel op 14 september, dat de dienst Hamburg – Bremen – Amsterdam onderhield, moest wegens een motorstoring een noodlanding maken. De reis van enige transito-passagiers dreigde hierdoor verstoord te worden, maar zij werden door een KLM toestel (registratie en type onbekend) alsnog naar Amsterdam gebracht zodat ze hun aansluitende vlucht niet misten.

1939

Januari

19.	PH-AKH	DC-2-115E	KLM	c/n 1354
	PH-ARW	DC-3-194B	KLM	c/n 2019
	D-AXAT	Junkers Ju-52/3m	Lufthansa	c/n 5693

Juli

06.	WL-IKOL	Gotha Go.145a		
-----	---------	---------------	--	--

Augustus

05.	PH-17	Grunau Baby II		
08.	PH-38	Schneider ESG-29		

Kanttekeningen

De drie toestellen op 19 januari waren uitwijkers vanwege het slechte weer. De PH-AKH en D-AXAT kwamen uit Londen en de PH-ARW uit Berlijn.

De vlieger van de WK-IKOL kwam vanaf het vliegveld Lagenow en was verdwaald. Hij wist uiteindelijk Twenthe te vinden en zette het toestel daar meteen aan de grond. De volgende dag vertrok hij weer. Overigens crashte twee uur daarvoor de WL-IKGO in Hengelo. Ook dit toestel was opgestegen van Lagenow en was ook verdwaald. Tijdens de nadering bleek een uitgekozen veldje (dat dus in Hengelo

bleek te liggen) toch te klein en maakte hij een doorstart. Dat mislukte en het toestel kon geen hoogte meer maken, botste als gevolg hiervan tegen een boompje, zwipte een halve slag om zijn as en sloeg op een pleintje tegen de grond. Het toestel werd geheel vernield, de vlieger bleef wonderwel ongedeerd.

Op 5 augustus vloog de vlieger van de PH-17 het circuit te langzaam waardoor het tijdens het indraaien voor de landing afgleed. De linkervleugel raakte een boom waarna het toestel over de kop en tegen de grond sloeg. Het voorste gedeelte van de romp was geheel vernield en beide vleugels waren zwaar beschadigd. De vlieger raakte bij dit voorval gewond.

Bij het uitzweven van de PH-38 op 8 augustus raakte het toestel een obstakel aan de rand van het veld. Hierdoor werd het achterste rompstijl beschadigd.